

การกำหนดการเผยแพร่รายการโทรทัศน์ตามหลักเกณฑ์ MUST-CARRY RULE และ MUST-HAVE RULE : ศึกษากรณี
การถ่ายทอดรายการกีฬาในประเทศไทย
THE DETERMINATION OF TELEVISION PROGRAM
BROADCASTING ACCORDING TO MUST-CARRY
RULE AND MUST-HAVE RULE : STUDY ON
THE BROADCASTING OF SPORT
PROGRAMS IN THAILAND

ศักดิ์พัฒน์ ธานี *

Sakdipat Thanee

บทคัดย่อ

ประกาศหลักเกณฑ์การเผยแพร่กิจการโทรทัศน์ที่ให้บริการเป็นการทั่วไป (ประกาศกฎ Must carry) และประกาศหลักเกณฑ์รายการโทรทัศน์สำคัญที่ให้เผยแพร่ได้เฉพาะในบริการโทรทัศน์ที่เป็นการทั่วไป (ประกาศกฎ Must have) มีข้อกำหนดที่ส่งผลกระทบต่อ การถ่ายทอดรายการกีฬาของผู้ประกอบกิจการโทรทัศน์เป็นอย่างมาก และยังมีประเด็นปัญหาในทางกฎหมายในหลายประเด็น ขาดความละเอียดและไม่ชัดเจน ไม่สอดคล้องกับสภาพตลาด และที่มารวมถึงบริบทในการกำหนดหลักเกณฑ์ดังกล่าวก็ไม่สอดคล้องกับกรณีที่มีการบังคับใช้กันอยู่ในต่างประเทศ ดังนั้น จึงควรมีการทบทวนและปรับปรุงประกาศกฎ Must carry และควรรยกเลิกประกาศกฎ Must have โดยใช้มาตรการทางกฎหมายอื่น ๆ แทน

คำสำคัญ

กิจการโทรทัศน์, Must carry, Must have, รายการกีฬา, กสทช.

* นักศึกษาปริญญาโท หลักสูตรนิติศาสตรมหาบัณฑิต สาขากฎหมายมหาชน คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ : sakdipat.t@gmail.com

Graduate student of Master of Laws Program in Public Law, Faculty of Law, Thammasat University. Email address : sakdipat.t@gmail.com

ABSTRACT

The Notification on the Criteria for Free Television Broadcasting (The Must-carry Rule) and The Notification on the Criteria for the Important Events which can be Broadcasted only on Free Television (The Must-have Rule) contains certain provisions which affect the broadcasting of sport programs of television business operators and have many legal issues in different aspects. They are also not precise, unclear and inconsistent with the market conditions and the context in which the rules are laid down is not like the cases where it is enforced abroad. Therefore, the Must-carry Rule shall be reviewed, modified, and amended and the Must-have Rule shall be repealed and substituted by other legal measures.

Keywords

television business, must carry, must have, sport programs, NBTC

บทนำ

ความต้องการในการรับรู้ข้อมูลข่าวสารและการแสดงความคิดเห็น รวมถึงการถ่ายทอดเรื่องราวต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในแต่ละสถานที่แต่ละช่วงเวลาของมนุษย์นั้น ได้นำไปสู่การเกิดขึ้นของโทรทัศน์เพื่อสื่อสารข้อมูลและเหตุการณ์ และนำเสนอเรื่องราวต่าง ๆ ในฐานะบริการสาธารณะเพื่อตอบสนองต่อสิทธิเสรีภาพในการแสดงความคิดเห็นและสิทธิเสรีภาพในการรับรู้ข้อมูลข่าวสาร และกลายเป็นสื่อมวลชนที่ได้รับความนิยมมากที่สุดในปัจจุบัน นอกจากนี้ ความก้าวหน้าของเทคโนโลยีทำให้การรับชมโทรทัศน์นั้นสามารถทำได้ผ่านช่องทางที่หลากหลายไม่ว่าจะเป็นการรับชมโทรทัศน์ผ่านระบบภาคพื้นดิน ระบบดาวเทียม ระบบเคเบิล หรือระบบอินเทอร์เน็ต ขึ้นอยู่กับความต้องการและความสามารถในการเข้าถึงโทรทัศน์ประเภทต่าง ๆ ของประชาชน อย่างไรก็ตาม การที่มีช่องทางในการรับชมโทรทัศน์หลากหลายได้นำไปสู่ความแตกต่างในการรับชมโทรทัศน์รวมทั้งการเรียกเก็บค่าบริการหรือค่าสมาชิกหากต้องการจะรับชมโทรทัศน์หรือรายการที่มีมูลค่าสูง สิ่งเหล่านี้ได้กลายเป็นข้อจำกัดในการรับชมรายการโทรทัศน์ไปโดยปริยาย

เพื่อแก้ไขปัญหาข้อจำกัดเหล่านั้น แนวคิดในการกำหนดให้บริการโทรทัศน์บางประเภทเป็นบริการโทรทัศน์ที่เป็นการทั่วไปหรือฟรีทีวี (Free TV) ซึ่งจะต้องถูกนำไปเผยแพร่ในช่องทางต่าง ๆ ที่เรียกกันว่า “Must-carry Rule” รวมทั้งการกำหนดประเภทรายการที่มีความสำคัญที่จะต้องเผยแพร่เฉพาะช่องทางที่ประชาชนสามารถเข้าถึงได้โดยไม่มีข้อจำกัดหรือเงื่อนไขซึ่งเรียกกันว่า “Must-have Rule” จึงเกิดขึ้น โดยอาศัยการพิจารณาว่าบริการโทรทัศน์ใด หรือรายการใดเป็นบริการหรือรายการที่มีลักษณะที่มีเนื้อหาที่ทั่วถึง (Universal Content) ซึ่งประชาชนควรได้รับชมในฐานะบริการขั้นพื้นฐานโดยไม่มีเงื่อนไข ทั้งนี้ การพิจารณาอันนำไปสู่การกำหนดหลักเกณฑ์หรือมาตรการส่งเสริมเพื่อให้ประชาชนได้รับชมรายการที่มีเนื้อหาสาระที่ทั่วถึงโดยไม่มีข้อจำกัดนั้น ในด้านหนึ่งก็เพื่อเป็นหลักประกันว่าท่ามกลางความยุ่งเหยิงซับซ้อนที่มีอยู่ในกิจการโทรทัศน์นั้น อย่างน้อยก็ยังเป็นไปเพื่อประโยชน์สาธารณะบ้างและอีกด้านหนึ่งก็เพื่อความเท่าเทียมกันและไม่ถูกแบ่งแยกก็ดกันในการเข้าถึงรายการที่มีเนื้อหาสาระที่ทั่วถึงของประชาชนที่มีข้อจำกัดในการรับชม อีกทั้งเป็นการคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพในการรับรู้ข้อมูลข่าวสารของประชาชนด้วย ตลอดจนยังเป็นการสร้างกลไกในแข่งขันอย่างเสรีและเท่าเทียมกันในระหว่างผู้ประกอบการกิจการโทรทัศน์ด้วยกันเองอีกด้วย

1. การกำหนดหลักเกณฑ์ Must carry ในต่างประเทศ

1.1 การกำหนดหลักเกณฑ์ Must carry ในประเทศสหรัฐอเมริกา

การเติบโตของธุรกิจโทรทัศน์เคเบิลนำไปสู่การมีอำนาจเหนือตลาดของผู้ประกอบการกิจการโทรทัศน์ระบบเคเบิลในสหรัฐอเมริกา ผู้ประกอบการโทรทัศน์เคเบิลหลายรายไม่นำช่องโทรทัศน์ที่ให้บริการเป็นการทั่วไปภาคพื้นดินไปออกอากาศด้วย เนื่องจากไม่สามารถสร้างรายได้และไม่ตอบสนองความต้องการของผู้ชมที่เป็นสมาชิก

โครงข่าย ทำให้ผู้ประกอบการโทรทัศน์ที่ให้บริการเป็นการทั่วไปภาคพื้นดินถูกกีดกันออกจากตลาด ประเทศสหรัฐอเมริกาจึงได้กำหนดหน้าที่ในการต้องนำพาบริการโทรทัศน์บางประเภทไปเผยแพร่ในระบบโครงข่ายเคเบิลในลักษณะของ Must-carry Rule และ Retransmission Consent ด้วยการบัญญัติกฎหมายคุ้มครองผู้บริโภค โทรทัศน์ระบบเคเบิลและการแข่งขันทางการค้า ค.ศ.1992 (Cable Television Consumer Protection and Competition Act of 1992) โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อรับประกันว่าช่องโทรทัศน์ท้องถิ่น หรือช่องข่าวท้องถิ่น รวมไปถึงช่องโทรทัศน์สาธารณะที่ไม่ได้เป็นพันธมิตรกับผู้ประกอบการโทรทัศน์ระบบเคเบิลรายใหญ่จะถูกนำไปเผยแพร่ในระบบเคเบิลเพื่อให้ประชาชนได้รับชม

สาระสำคัญของกฎ Must carry นั้น ผู้ประกอบการโทรทัศน์ระบบเคเบิลจะต้องนำช่องโทรทัศน์ท้องถิ่นที่ดำเนินการแบบมุ่งหวังผลกำไร (Local commercial television) และสถานีโทรทัศน์ท้องถิ่นเพื่อการศึกษาที่ดำเนินการแบบไม่มุ่งหวังผลกำไร (non-commercial education television) ที่ให้บริการเป็นการทั่วไปไปออกอากาศในโครงข่ายเคเบิลของตน แต่อย่างไรก็ตามก็มีการกำหนดจำนวนปริมาณช่องชั้นสูงไว้สำหรับผู้ประกอบการโทรทัศน์เคเบิลแต่ละขนาดเพื่อไม่ให้กระทบต่อทรัพยากรและการดำเนินธุรกิจของผู้ประกอบการที่ต้องมีหน้าที่ตามกฎหมาย ส่วนกรณี Retransmission Consent นั้น เป็นกรณีที่หากผู้ประกอบการโทรทัศน์ระบบโครงข่ายเคเบิลต้องการนำสัญญาณของสถานีโทรทัศน์ในเชิงพาณิชย์ที่มุ่งหวังผลกำไรไปออกอากาศเพิ่มเติม นอกเหนือไปจากหน้าที่ต้องนำพาช่องโทรทัศน์ที่กำหนดไปออกอากาศ หรือในกรณีของผู้ประกอบการโทรทัศน์ระบบโครงข่ายอื่น ๆ ที่ออกอากาศแบบจำนวนหลายช่อง เช่น ระบบโครงข่ายดาวเทียม ที่ต้องการนำสัญญาณโทรทัศน์ในเชิงพาณิชย์ไปออกอากาศในโครงข่ายของตน หรือในกรณีที่ผู้ประกอบการโทรทัศน์เชิงพาณิชย์ภาคพื้นดินกำหนดให้ต้องทำความยินยอมก่อนนำสัญญาณโทรทัศน์สถานีของตนไปทวนสัญญาณออกอากาศ ผู้ประกอบการโทรทัศน์โครงข่ายไม่ว่าจะเป็นโครงข่ายเคเบิลก็ดีหรือโครงข่ายดาวเทียมก็ดีตั้งที่กล่าวมาข้างต้นนั้น จะต้องดำเนินการให้ได้รับความยินยอมจากสถานีโทรทัศน์เชิงพาณิชย์ดังกล่าวก่อนที่จะนำสัญญาณโทรทัศน์ไปออกอากาศ โดยในการขอความยินยอมนี้ อาจมีการเจรจา ตกลงกันถึงค่าตอบแทน ค่าธรรมเนียม หรือค่าใช้จ่ายต่าง ๆ ซึ่งเป็นการเจรจาระหว่างเอกชนด้วยตนเอง หากไม่สามารถเจรจาดกลงขอความยินยอมได้ ผู้ประกอบการโครงข่ายดังกล่าวก็ไม่สามารถที่จะนำสัญญาณโทรทัศน์ไปออกอากาศได้ ถือเป็นหลักเกณฑ์ที่เปิดโอกาสให้ผู้ประกอบการสถานีโทรทัศน์ภาคพื้นดินเชิงพาณิชย์มีอำนาจในการต่อรองกับผู้ประกอบการโทรทัศน์ระบบโครงข่าย ไม่ถูกเอารัดเอาเปรียบจากการถูกนำสัญญาณไปออกอากาศโดยไม่ได้รับค่าตอบแทนใด ๆ อันเนื่องมาจากการบังคับใช้กฎ Must carry นั้นเอง

1.2 การกำหนดหลักเกณฑ์ Must carry ในประเทศในกลุ่มสหภาพยุโรป

ประเทศในกลุ่มสหภาพยุโรป ได้มีการกำหนดหลักเกณฑ์เกี่ยวกับ Must carry ของยุโรปตามข้อบังคับว่าด้วยการบริการอย่างทั่วถึงและสิทธิเกี่ยวกับโครงข่ายและบริการการสื่อสารอิเล็กทรอนิกส์ (The Directive on universal service and users' right relating to electronic communications networks and services: Universal Service Directive)¹ ซึ่งกำหนดให้ประเทศสมาชิกอาจกำหนดหน้าที่ต้องนำพา (Must carry obligations) สถานีวิทยุกระจายเสียงและโทรทัศน์ที่กำหนดไป ออกอากาศให้แก่ผู้ประกอบการโทรทัศน์ระบบโครงข่ายที่แพร่ภาพแพร่เสียงต่อสาธารณะและผู้ชมได้รับฟังและรับชมผ่านทางช่องทางดังกล่าวเป็นหลักด้วยจำนวนผู้ชมที่มีนัยยะสำคัญ ทั้งนี้ การกำหนดหน้าที่ Must carry ดังกล่าวจะกระทำเท่าที่จำเป็นและมีวัตถุประสงค์เพื่อประโยชน์สาธารณะที่ระบุไว้อย่างชัดเจนเท่านั้น และจะต้องได้สัดส่วน โปร่งใสและมีการทบทวนการกำหนดหน้าที่ดังกล่าวอยู่เป็นระยะ ๆ ด้วยตัวอย่างกรณีศึกษาได้แก่ ประเทศอังกฤษ และประเทศฝรั่งเศส

กรณีประเทศอังกฤษนั้นได้กำหนดหน้าที่ในการนำพาบริการโทรทัศน์บางช่องไปเผยแพร่ไว้ในกฎหมายว่าด้วยการสื่อสาร ค.ศ. 2003 (Communication Act 2003) โดยช่องโทรทัศน์ที่ได้รับการกำหนดให้ถูกนำพาไปเผยแพร่ ได้แก่ ช่องรายการโทรทัศน์ที่จัดทำขึ้นโดย BBC ซึ่งเป็นสถานีโทรทัศน์ได้รับการสนับสนุนจากรัฐ, ช่อง 3, ช่อง 4, ช่อง 5, ช่อง S4C digital, การให้บริการเทเลเท็กซ์ (Teletext) ส่วนกรณีประเทศฝรั่งเศสได้กำหนดหลักเกณฑ์ Must carry ภายใต้กฎหมายว่าด้วยเสรีภาพในการสื่อสาร² โดยกำหนดให้ผู้ประกอบการกิจการโทรทัศน์ไม่ว่าจะในระบบใดก็ตามจะต้องนำพาบริการโทรทัศน์ที่กำหนดไปเผยแพร่ออกอากาศให้ผู้ที่เป็นสมาชิกหรือประชาชนที่รับชมผ่านช่องทางนั้นได้รับชมโดยไม่เสียค่าใช้จ่ายใด ๆ ทั้งสิ้น โดยมีการกำหนดช่องโทรทัศน์อย่างเจาะจงซึ่งได้แก่ ช่อง ARTE และ France Television, ช่อง TV5, ช่อง Réseau France Outre-Mer (France Ô) ซึ่งเป็นช่องรายการโทรทัศน์ของดินแดนห่างไกลของฝรั่งเศส, ช่อง La Chaîne Parlementaire (ช่องโทรทัศน์รัฐสภา), ช่องโทรทัศน์ท้องถิ่น

1.3 ข้อสังเกตการกำหนดหลักเกณฑ์ Must carry

หากพิจารณาจากกรณีศึกษาจะเห็นว่าบริการโทรทัศน์หรือช่องโทรทัศน์ที่ถูกกำหนดให้ต้องนำไปออกอากาศส่วนแล้วแต่เป็นบริการโทรทัศน์ที่รัฐให้การสนับสนุน

¹ Directive 2002/22/EC of The European Parliament and of The Council of 7 March 2002 (Universal Service Directive), Chapter IV, Article 31 - Must carry obligations

² loi n° 86-1067 du 30 septembre 1986 relative à la liberté de communication (Loi Leotard) (Law n° 86-1067 of 30 September 1986 on freedom of communication)

หรือรัฐเป็นเจ้าของ หรือเป็นบริการโทรทัศนเพื่อประโยชน์สาธารณะ ซึ่งนำเสนอรายการที่เกี่ยวกับสาระความรู้ วัฒนธรรมท้องถิ่น หรือเกี่ยวข้องกับการเมืองการปกครองของประเทศแทบทั้งสิ้น และยังมีข้อกำหนดจำนวนชิ้นสูงไว้เพื่อไม่ให้กระทบต่อผู้ประกอบการมากเกินไปด้วย นอกจากนี้ หากพิจารณาถึงบริบทในการกำหนดหลักเกณฑ์ Must carry ใน แต่ละประเทศ จะเห็นได้ว่ามีบริบทและจุดมุ่งหมายที่แตกต่างกันออกไป ในกรณีของประเทศสหรัฐอเมริกา การกำหนดหน้าที่ Must carry มีขึ้นเพื่อป้องกันการผูกขาดของผู้ประกอบการโทรทัศนระบบเคเบิลแบบบอกรับสมาชิก รวมถึงเพื่อให้เกิดความหลากหลายของสถานีโทรทัศน์ที่ผู้ชมจะมีโอกาสได้รับชม ส่วนกรณีของประเทศในกลุ่มสหภาพยุโรปนั้น การกำหนดหน้าที่ Must carry เกิดขึ้นเพื่อประโยชน์สาธารณะเป็นหลักโดยจะต้องกำหนดช่องอย่างชัดเจน และการกำหนดหน้าที่นั้นจะต้องกระทำเท่าที่จำเป็น ได้สัดส่วน และโปร่งใส

2. การกำหนดหลักเกณฑ์ Must have ในต่างประเทศ

2.1 การกำหนดหลักเกณฑ์ Must have ในประเทศอังกฤษ

ประเทศอังกฤษได้กำหนดประเภทของบริการโทรทัศนเป็นสองกลุ่ม กลุ่มแรกคือบริการโทรทัศนที่เข้าเงื่อนไข และอีกกลุ่มคือบริการโทรทัศนอื่น ๆ โดยบริการโทรทัศนที่เข้าเงื่อนไขนี้ คือบริการโทรทัศนที่มีลักษณะสำคัญสองประการ ประการแรกนั้นต้องเป็นโทรทัศนที่ให้บริการเป็นการทั่วไปโดยไม่เรียกเก็บค่าใช้จ่ายใด ๆ ทั้งสิ้นในการรับชม และประการที่สองนั้นคือเป็นบริการโทรทัศนที่เข้าถึงผู้รับชมในประเทศอังกฤษร้อยละ 95 และยังสามารถกำหนดประเภทรายการที่สำคัญไว้สองกลุ่ม คือ กลุ่มรายการที่ห้ามถ่ายทอดสดในลักษณะพิเศษเฉพาะกลุ่ม (live on exclusive basis) เว้นแต่จะเข้าหลักเกณฑ์ที่กำหนดและได้รับอนุญาต (Group A) และกลุ่มรายการที่ห้ามถ่ายทอดสดในลักษณะพิเศษเฉพาะกลุ่มเว้นแต่จะได้จัดให้มีการออกอากาศในช่องทางอื่นที่เพียงพอและได้รับอนุญาต (Group B) โดยรายการที่ได้รับการกำหนดไว้เป็นรายการกีฬาที่มีตัวแทนของประเทศอังกฤษเข้าร่วมการแข่งขัน อย่างเช่น การแข่งขันกีฬาโอลิมปิก การแข่งขันฟุตบอลโลกรอบสุดท้าย รวมไปถึงการแข่งขันกีฬาที่เป็นอัตลักษณ์ของประเทศ อาทิ แข่งม้า รักบี้ คริกเกต เป็นต้น

ในการซื้อลิขสิทธิ์รายการของผู้ให้บริการโทรทัศนนั้น ไม่ว่าจะเป็นผู้ให้บริการบริการโทรทัศนที่เข้าเงื่อนไข หรือผู้ให้บริการโทรทัศนอื่น ๆ ก็ตาม ห้ามทำการถ่ายทอดสดแบบพิเศษเฉพาะกลุ่มไม่ว่าส่วนหนึ่งส่วนใดหรือทั้งหมดของรายการที่กำหนดไว้ใน Group A โดยไม่ได้รับอนุญาต เว้นแต่ผู้ให้บริการโทรทัศนอีกกลุ่มจะได้ลิขสิทธิ์การถ่ายทอดสดแบบเดียวกัน และห้ามการถ่ายทอดสดแบบพิเศษเฉพาะกลุ่มไม่ว่าส่วนหนึ่งส่วนใดหรือทั้งหมดของรายการที่กำหนดไว้ใน Group B โดยไม่ได้รับอนุญาตเว้นแต่จะได้จัดให้มีการออกอากาศแบบบรอดไม่ว่าจะเป็นออกอากาศแบบประจวบเวลาหรือภาพช่วงสำคัญของการแข่งขันในช่องทางอื่นไม่น้อยกว่าร้อยละ 10 ของการแข่งขัน ซึ่งจาก

การกำหนดแนวทางในลักษณะนี้ ย่อมทำให้รายการโทรทัศน์ใน Group A จะได้รับการถ่ายทอดสดผ่านทางโทรทัศน์ที่เข้าเงื่อนไขหรือหมายถึงการถ่ายทอดสดผ่านทางบริการโทรทัศน์ที่เป็นการทั่วไปไม่มีการเรียกเก็บค่าใช้จ่าย และเข้าถึงประชาชนอย่างน้อยร้อยละ 95 อย่างแน่นอน ส่วนรายการโทรทัศน์ Group B นั้น อย่างน้อยจะมีการออกอากาศแบบประวิงเวลาหรือภาพช่วงสำคัญของการแข่งขันผ่านทางโทรทัศน์ที่เป็นการทั่วไปนั่นเอง

ในส่วนของหลักเกณฑ์ที่กำหนดเพื่อการอนุญาตให้ถ่ายทอดสดรายการใน Group A แบบพิเศษเฉพาะกลุ่มได้นั้น คือ เมื่อลิขสิทธิ์รายการดังกล่าวได้เป็นที่รับทราบกันโดยทั่วไปและไม่มีผู้ให้บริการโทรทัศน์ กลุ่มที่ยังไม่ได้ลิขสิทธิ์แสดงความสนใจในการซื้อลิขสิทธิ์จากเจ้าของลิขสิทธิ์หรือผู้ที่ถือสิทธิ์ ทั้งนี้ จะต้องมีการพิจารณาด้วยว่า ผู้ให้บริการโทรทัศน์กลุ่มที่ยังไม่ได้ลิขสิทธิ์นั้น จะต้องได้รับโอกาสที่แท้จริงในการขอซื้อลิขสิทธิ์ และบนข้อเสนอที่เป็นธรรมและเหมาะสม มีเวลาในการพิจารณาที่เพียงพอ

2.2 การกำหนดหลักเกณฑ์ Must have ในประเทศสิงคโปร์

ประเทศสิงคโปร์ได้มีการกำหนดกลุ่มรายการโทรทัศน์ที่ห้ามผู้ประกอบการโทรทัศน์ถือลิขสิทธิ์รายการเด็ดขาดแต่เพียงผู้เดียวโดยจะต้องให้มีโอกาสในการแพร่ภาพผ่านทางบริการโทรทัศน์ที่รับชมได้เป็นการทั่วไปด้วย ในลักษณะของ Anti-siphoning List โดยการพิจารณากำหนดกลุ่มรายการดังกล่าว นั้น จะพิจารณาจากจำนวนประชาชนที่จะรับชมรายการ โดยถ้าหากรายการเหล่านั้นได้เผยแพร่ออกอากาศผ่านทางบริการโทรทัศน์ที่เป็นการทั่วไปแล้ว จะมีประชาชนที่รับชมรายการดังกล่าวเป็นจำนวนมาก³ และยังมีการแบ่งกลุ่มรายการออกเป็นสองกลุ่ม คือ กลุ่มรายการประเภท ก ซึ่งห้ามผู้ประกอบการโทรทัศน์ในระบบบอกรับสมาชิกหรือเสียค่าบริการถือครองลิขสิทธิ์ไม่ว่าส่วนใดส่วนหนึ่งหรือทั้งหมด ได้แก่ รายการแข่งขันกีฬาเอเชียนเกมส์, รายการแข่งขันกีฬาคอมมอนเวลท์เกมส์, รายการแข่งขันรถยนต์สูตร 1(F1) ที่จัดขึ้นในประเทศสิงคโปร์, รายการแข่งขันฟุตบอลชิงแชมป์โลก (FIFA World Cup) เฉพาะนัดแข่งขันที่สำคัญอันได้แก่ พิธีเปิดการแข่งขัน การแข่งขันรอบรองชนะเลิศ การแข่งขันรอบชิงชนะเลิศ และนัดแข่งขันที่มีทีมชาติสิงคโปร์ทำการแข่งขันซึ่งรวมถึงการแข่งขันในรอบคัดเลือกของทีมชาติสิงคโปร์ด้วย, การแข่งขันกีฬาแห่งชาติอาเซียน (SEA Games) ,รายการแข่งขันกีฬาโอลิมปิกฤดูร้อน และกลุ่มรายการประเภท ข ซึ่งเป็นรายการที่ผู้ประกอบการโทรทัศน์ในระบบบอกรับสมาชิกหรือเสียค่าบริการสามารถถือครองลิขสิทธิ์ในการถ่ายทอดสดแต่เพียงผู้เดียวได้ แต่ห้ามผูกขาดสิทธิการเผยแพร่รายการแบบย้อนหลัง

³ Section 2.6.1.3 (c) of the Singapore Media Code “...a significant portion of the viewers within Singapore would be likely to watch the programme if it were made available on free-to-air television”

หรือประวิงเวลา⁴ ไม่ว่าส่วนใดส่วนหนึ่งหรือทั้งหมดไว้เพียงผู้เดียว รายการเหล่านี้ เช่น รายการแข่งขันฟุตบอลชิงแชมป์แห่งชาติอาเซียน (AFF Suzuki Cup), รายการแข่งขันฟุตบอลชิงถ้วยมาเลเซีย, รายการแข่งขันกีฬาโอลิมปิกคนพิการฤดูร้อน, รายการแข่งขันกีฬาโอลิมปิกของเยาวชน เป็นต้น

2.3 ข้อสังเกตการกำหนดหลักเกณฑ์ Must have

หากพิจารณาจากกรณีศึกษาในหลายประเทศจะเห็นได้ว่ารายการที่ถูกกำหนดให้ต้องเผยแพร่ผ่านบริการโทรทัศน์ที่เป็นการทั่วไปในทุกประเทศนั้นจะมีรายการแข่งขันกีฬาอยู่ด้วย ทั้งนี้ เป็นเพราะว่ากีฬามีคุณลักษณะที่สำคัญประการหนึ่งนั่นคือกีฬาสามารถเสริมสร้างความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันของคนในชาติได้⁵ แต่อย่างไรก็ดี รายการกีฬาที่ได้รับการกำหนดดังกล่าวก็เป็นรายการกีฬาที่มีความเกี่ยวข้องกับประเทศของตน หรือมีตัวแทนของประเทศของตนเข้าร่วมการแข่งขัน นอกจากนี้ การกำหนดหลักเกณฑ์ดังกล่าวนี้ยังคำนึงถึงความครอบคลุมของจำนวนผู้รับชมด้วยมิใช่การกำหนดโดยไม่มี การคำนึงว่าผู้ชมจะได้รับชมมากน้อยเพียงใด

3. การกำหนดหลักเกณฑ์เพื่อการรับชมรายการโทรทัศน์อย่างทั่วถึงเท่าเทียมกันในประเทศไทย

3.1 หลักเกณฑ์การเผยแพร่กิจการโทรทัศน์ที่ให้บริการเป็นการทั่วไป (ประกาศ กฏ Must-carry)

คณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ (กสทช.) ได้กำหนดหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการเผยแพร่กิจการโทรทัศน์ที่ให้บริการเป็นการทั่วไปไว้ในประกาศคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ เรื่อง หลักเกณฑ์ในการเผยแพร่กิจการโทรทัศน์ที่ให้บริการเป็นการทั่วไป พ.ศ. 2555 เพื่อให้ประชาชนสามารถรับชมบริการโทรทัศน์ที่ใช้คลื่นความถี่ซึ่งเป็นบริการที่ใช้ทรัพยากรของชาติได้อย่างเท่าเทียมและทั่วถึง ไม่ว่าจะใช้เทคโนโลยีใดหรือช่องทางใดในการรับชมโทรทัศน์ก็ตาม โดยเรียกโทรทัศน์ประเภทดังกล่าวว่า บริการโทรทัศน์ที่เป็นการ “ทั่วไป” ทั้งนี้ สืบเนื่องมาจากกรณีที่ประชาชนไม่สามารถรับชมการถ่ายทอดสดฟุตบอลชิงแชมป์แห่งชาติยุโรป ค.ศ. 2012 ที่แพร่ภาพในสถานีโทรทัศน์ที่ให้บริการเป็นการทั่วไปหรือฟรีทีวีหากรับชมผ่านทางระบบดาวเทียม

⁴ คำว่าเผยแพร่ย้อนหลังหรือประวิงเวลาในที่นี้ หมายถึง การแพร่ภาพออกอากาศภายหลังจากสิ้นสุดกำหนดการของรายการดังกล่าวไปแล้ว 48 ชั่วโมง (a broadcast that occurs after the relevant 48-hour period from the scheduled conclusion of the event.)

⁵ Jackie Harrison and Lorna Woods, European Broadcasting Law and Policy, (Cambridge, U.K.: Cambridge University Press, 2007) p.267.

หรือระบบเคเบิล รวมไปถึงการเปลี่ยนผ่านไปสู่โทรทัศน์ระบบดิจิทัลที่ กสทช. กังวลว่าประชาชนจะไม่ได้รับชมช่องโทรทัศน์ระบบดิจิทัลภาคพื้นดิน

สาระสำคัญของประกาศกฎ Must carry คือการกำหนดให้บริการโทรทัศน์ที่ใช้คลื่นความถี่ที่ผู้ให้บริการสามารถรับชมได้เป็นการทั่วไป โดยไม่กำหนดเงื่อนไขในการได้รับบริการทั้งหมด (Terrestrial and Free-to-air Television) เป็นบริการโทรทัศน์ที่เป็นการทั่วไป ไม่ว่าจะให้บริการโทรทัศน์ประเภทบริการสาธารณะ หรือบริการโทรทัศน์ประเภทกิจการทางธุรกิจ และกำหนดหน้าที่ให้ผู้ให้บริการโครงข่ายโทรทัศน์ที่ให้บริการแก่ผู้ให้บริการโทรทัศน์แบบบอกรับสมาชิกหรือผู้ให้บริการโทรทัศน์แบบบอกรับสมาชิกที่มีโครงข่ายเป็นของตนเองมีหน้าที่ต้องให้สมาชิกได้รับบริการโทรทัศน์ที่เป็นการทั่วไปได้โดยตรงอย่างต่อเนื่อง และไม่มี การเปลี่ยนแปลง ทำซ้ำ ดัดแปลง ผังรายการ หรือเนื้อหารายการ

3.2 หลักเกณฑ์รายการโทรทัศน์สำคัญที่ให้เผยแพร่ได้เฉพาะในบริการโทรทัศน์ที่เป็นการทั่วไป (ประกาศกฎ Must have)

จากเหตุการณ์ที่ประชาชนไม่สามารถรับชมการถ่ายทอดสดการแข่งขันฟุตบอลชิงแชมป์แห่งชาติยุโรป ค.ศ. 2012 ผ่านช่องทางระบบดาวเทียมได้ทำให้ กสทช. เล็งเห็นถึงความจำเป็นไปได้ในอนาคตที่การแข่งขันกีฬาบางรายการอาจเผยแพร่ออกอากาศในช่องทางอื่นที่ไม่ได้เผยแพร่เป็นการทั่วไปซึ่งจะทำให้ประชาชนถูกปิดกั้นการรับชม หรืออาจจะต้องเสียค่าใช้จ่ายเพิ่มเติม ประกอบกับในขณะนั้นการแข่งขันฟุตบอลโลกรอบสุดท้าย ค.ศ. 2014 กำลังจะมาถึงซึ่งผู้ถือลิขสิทธิ์การถ่ายทอดสดได้ประกาศสัมพันธ์ว่าหากจะรับชมการแข่งขันครบทุกนัดจะต้องรับชมผ่านทางโครงข่ายของตนเองเท่านั้น กสทช. จึงได้มีการกำหนดรายการโทรทัศน์ที่สำคัญที่ให้เผยแพร่ได้เฉพาะในบริการโทรทัศน์ที่เป็นการทั่วไป ตามประกาศคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ เรื่อง หลักเกณฑ์รายการโทรทัศน์สำคัญที่ให้เผยแพร่ได้เฉพาะในบริการโทรทัศน์ที่เป็นการทั่วไป พ.ศ. 2555 เพื่อให้ประชาชนได้รับชมรายการโทรทัศน์แบบถ่ายทอดสดตามที่กำหนดไว้ในภาคผนวกท้ายประกาศดังกล่าวอย่างทั่วถึงและเป็นธรรม และสามารถรับรู้และใช้ประโยชน์จากรายการดังกล่าวอย่างเสมอภาค

ประกาศฉบับนี้มีสาระสำคัญ คือการกำหนดให้รายการโทรทัศน์แบบถ่ายทอดสดตามที่กำหนดไว้ในภาคผนวกแนบท้ายถือเป็นรายการโทรทัศน์ที่สามารถให้บริการแก่ประชาชนได้ภายใต้การให้บริการโทรทัศน์ที่เป็นการทั่วไปเท่านั้น โดยรายการที่ถูกกำหนดประกอบด้วยรายการการแข่งขันกีฬา 7 รายการสำคัญ ซึ่งเป็นรายการที่นักกีฬาทีมชาติไทยเข้าร่วมการแข่งขัน รวมถึงรายการกีฬาระดับโลกที่ประชาชนให้ความนิยม ได้แก่ การแข่งขันกีฬาซีเกมส์ (South-East Asian Games : SEA Games), การแข่งขันกีฬาสำหรับนักกีฬาคนพิการอาเซียนพาราเกมส์ (ASEAN Para Games), การแข่งขันกีฬาระหว่างประเทศในทวีปเอเชีย หรือเอเชียนเกมส์ (Asian

Games), การแข่งขันกีฬาสำหรับนักกีฬาคนพิการเอเชียนพาราเกมส์ (Asian Para Games), การแข่งขันกีฬาโอลิมปิก (Olympic Games), การแข่งขันกีฬาสำหรับนักกีฬาคนพิการหลายประเภทจากทั่วโลก หรือกีฬาพาราลิมปิกเกมส์ (Paralympic Games), การแข่งขันฟุตบอลโลกรอบสุดท้าย (FIFA World Cup Final)

4. ข้อพิจารณาทางกฎหมายเกี่ยวกับประกาศกฎ Must carry และประกาศกฎ Must have

ข้อพิจารณาในเรื่องการจำกัดและคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพนั้น กรณีของประกาศกฎ Must carry เมื่อพิจารณาแล้วจะเห็นได้ว่าบริการโทรทัศน์ที่เป็นการทั่วไปนั้นรวมถึงโทรทัศน์ประเภทธุรกิจซึ่งมุ่งเน้นไปที่การแสวงหาผลกำไรมากกว่าประโยชน์สาธารณะ การกำหนดให้ผู้ประกอบการรายอื่นต้องนำพาช่องประเภทธุรกิจเหล่านี้ไปเผยแพร่ออกอากาศด้วยนั้นย่อมเป็นการกำหนดที่เกินกว่าความต้องการและความจำเป็นในการคุ้มครองสิทธิเสรีภาพในการรับรู้ข้อมูลข่าวสารของประชาชน ส่วนกรณีของประกาศกฎ Must have นั้นเมื่อพิจารณาแล้วจะเห็นได้ว่ารายการบางรายการไม่ได้มีความจำเป็นต่อการรับรู้ข้อมูลข่าวสารขั้นพื้นฐานของประชาชนแต่อย่างใด และจำกัดสิทธิและเสรีภาพของผู้ประกอบกิจการโทรทัศน์ด้วย

ข้อพิจารณาในเรื่องลิขสิทธิ์นั้น⁶ ในกรณีที่ผู้ประกอบกิจการโทรทัศน์เป็นเจ้าของลิขสิทธิ์ในรายการโทรทัศน์ต่าง ๆ การบังคับให้ผู้ประกอบกิจการโทรทัศน์รายอื่น ๆ ต้องนำรายการไปออกอากาศตามประกาศกฎ Must carry โดยที่ไม่ต้องขออนุญาตจากผู้ให้บริการโทรทัศน์ที่เป็นการทั่วไป และไม่ต้องจ่ายค่าตอบแทนนั้น อาจทำให้ผู้ประกอบการดังกล่าวตกเป็นผู้ละเมิดลิขสิทธิ์ได้ ส่วนกรณีที่ผู้ประกอบกิจการโทรทัศน์ซื้อลิขสิทธิ์รายการโทรทัศน์มาจากต่างประเทศ การใช้งานลิขสิทธิ์ย่อมถูกจำกัดการใช้งานโดยเจ้าของลิขสิทธิ์ที่แท้จริงมาอยู่ก่อนแล้ว หากบังคับให้ผู้ประกอบการต้องนำรายการที่ตนได้รับสิทธิมาเผยแพร่ออกอากาศในลักษณะที่กำหนดทั้งที่เจ้าของลิขสิทธิ์มิได้ยินยอมหรืออนุญาตให้กระทำ ย่อมทำให้ผู้ประกอบกิจการโทรทัศน์ที่ซื้อลิขสิทธิ์มาผิดข้อตกลงหรือข้อสัญญาในการใช้งานลิขสิทธิ์กับเจ้าของลิขสิทธิ์ได้ และจะส่งผลกระทบต่อภาพลักษณ์ของประเทศไทยในการให้ความคุ้มครองเรื่องลิขสิทธิ์ในสาขานานาชาติด้วย

ข้อพิจารณาในเรื่องการแข่งขันทางการค้านั้น ผลของประกาศ Must carry ส่งผลให้ผู้ประกอบกิจการโทรทัศน์ในระบบโครงข่ายเคเบิลหรือดาวเทียมที่มีช่องรายการ

⁶ ตามตะวัน อรุณมกล, “ปัญหาบรรทัดฐานผู้ใช้งานลิขสิทธิ์ต่อการแข่งขันในกิจการโทรทัศน์ของประเทศไทย,” วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2556.

จำกัดจะต้องจัดสรรช่องรายการเพื่อนำพาบริการโทรทัศน์ที่เป็นการทั่วไปมาออกอากาศ ทำให้พื้นที่ในการแข่งขันและสรรหาบริการโทรทัศน์ใหม่ ๆ มาเสนอสมาชิกที่ต้องชำระค่าบริการรายเดือนย่อมลดลง ต้องลงทุนและจัดสรรทรัพยากรโครงข่าย (capacity) เพื่อใช้ในการให้บริการโทรทัศน์แก่สมาชิกเพิ่มเติม เกิดภาวะและเบียดบังทรัพยากรและส่งผลให้ต้นทุนในการประกอบกิจการสูงขึ้นตามมาและจะส่งผลให้ผู้ประกอบการรายใหม่ไม่สามารถเข้าสู่ตลาดได้เนื่องจากอุปสรรคเรื่องการลงทุน ส่วนผลของประกาศกฎ Must have นั้นเสมือนเป็นการให้สิทธิพิเศษแก่ผู้ให้บริการโทรทัศน์ที่เป็นการทั่วไปซึ่งเป็นกลุ่มที่มีอำนาจและเข้าถึงประชาชนได้มากอยู่แล้วเกินความจำเป็นและไม่เกิดเหตุผลที่เพียงพอ ทำให้ผู้ประกอบการบริการโทรทัศน์ที่เป็นการทั่วไปนั้น ผูกขาดสิทธิในการแพร่ภาพรายการโทรทัศน์ที่กำหนดแต่เพียงผู้เดียว

ข้อพิจารณาในเรื่องบริบทและเจตนารมณ์ในการกำหนดหลักเกณฑ์นั้น ในการออกประกาศกฎ Must carry ของ กสทช. เป็นไปเพื่อตอบสนองต่อความต้องการของประชาชนอันเนื่องมาจากปัญหาการรับชมการแข่งขันกีฬาโดยเฉพาะอย่างยิ่งการแข่งขันฟุตบอลที่ออกอากาศทางโทรทัศน์ที่เป็นการทั่วไปผ่านทางช่องทางอื่นที่มีใช้การรับสัญญาณภาคพื้นดินและเพื่อการเปลี่ยนผ่านสู่โทรทัศน์ระบบดิจิทัลโดยเป็นมาตรการเพื่อรับประกันว่าผู้ชมจะเข้าถึงบริการโทรทัศน์ภาคพื้นดินระบบดิจิทัลของผู้ประกอบการรายใหม่ ซึ่งมีความแตกต่างจากการกำหนดหลักเกณฑ์ที่เกิดขึ้นในต่างประเทศ เช่น ประเทศสหรัฐอเมริกาที่กำหนดหลักเกณฑ์ Must carry นี้ขึ้นเพื่อป้องกันการผูกขาดการให้บริการโทรทัศน์ของผู้ประกอบการโครงข่ายเคเบิลที่เข้าถึงประชาชนและครอบคลุมพื้นที่การให้บริการมากกว่า ส่วนในกลุ่มประเทศยุโรปนั้นมีขึ้นเพื่อรับประกันว่าประชาชนจะเข้าถึงรายการที่มีเนื้อหาสาระที่ทั่วถึงหรือเข้าถึงสถานีโทรทัศน์ที่ทำหน้าที่บริการสาธารณะเพื่อประโยชน์สาธารณะ แต่สำหรับประเทศไทย ประชาชนส่วนใหญ่รับชมรายการทางสถานีโทรทัศน์ที่ให้บริการเป็นการทั่วไปเป็นหลักอยู่แล้ว ดังนั้น จึงไม่มีความจำเป็นที่จะต้องกำหนดหลักเกณฑ์ในลักษณะนี้เพื่อบังคับให้ผู้ประกอบการโทรทัศน์รายอื่น ๆ มีหน้าที่ต้องดำเนินการนำสถานีโทรทัศน์ที่ให้บริการเป็นการทั่วไปทุกช่องไปออกอากาศในส่วนของประกาศกฎ Must have นั้น แม้ในต่างประเทศจะล้าแล้วแต่กำหนดรายการกีฬาไว้แต่ก็มีเงื่อนไขที่แตกต่างกันออกไป รวมทั้งรายการกีฬาที่ได้รับการกำหนดก็ล้าแล้วแต่เป็นการแข่งขันกีฬาที่ประเทศของตนมีความเกี่ยวข้องด้วยทั้งสิ้น ซึ่งต่างจากกรณีของไทยที่อาศัยความนิยมมาเป็นดัชนีในการกำหนดว่ารายการใดจะถูกกำหนดไว้ในหลักเกณฑ์ดังกล่าว รวมทั้งรายละเอียดในการกำหนดก็ยังไม่เพียงพอ

บทสรุปและข้อเสนอแนะ

กล่าวโดยสรุป ประกาศกฎ Must-carry Rule และประกาศกฎ Must have Rule มีประเด็นปัญหาในหลายด้าน ทั้งในเรื่องของลิขสิทธิ์ เรื่องของการแข่งขันทางการค้า การกระทบต่อสิทธิและเสรีภาพในการประกอบกิจการของเอกชน และบริบทใน

การบังคับใช้หลักเกณฑ์ดังกล่าวก็ไม่เป็นไปตามแนวคิดพื้นฐานดังที่หลายประเทศมีการบังคับใช้หลักเกณฑ์ดังกล่าวอยู่ และไม่ได้เป็นไปเพื่อตอบสนองต่อความต้องการพื้นฐานและสิทธิเสรีภาพในการรับรู้ข้อมูลข่าวสารของประชาชน ผู้เขียนเห็นว่า หากจะมีการกำหนดมาตรการทางกฎหมายตามหลักเกณฑ์ Must-carry Rule และ Must-have Rule หลักเกณฑ์ดังกล่าวจะต้องเป็นไปเพื่อตอบสนองต่อหลักการพื้นฐานอันเป็นที่มาของการจัดทำบริการโทรทัศน์ ซึ่งได้แก่ สิทธิเสรีภาพในการแสดงความคิดเห็น สิทธิเสรีภาพในการรับรู้ข้อมูลข่าวสาร และการกำหนดภาระหน้าที่หรือจำกัดสิทธิใด ๆ ก็ตามจะต้องคำนึงถึงความเหมาะสม ความจำเป็น และจะต้องไม่กระทบกระเทือนต่อสาระสำคัญแห่งสิทธิด้วย

กรณีการกำหนดบริการโทรทัศน์ที่เป็นการทั่วไปตามหลักเกณฑ์ Must-carry Rule นั้น ผู้เขียนเห็นว่า ควรกำหนดบริการโทรทัศน์ที่ได้รับบริการนำพาไปออกอากาศในจำนวนที่เหมาะสม และต้องคำนึงถึงลำดับความสำคัญ (priority) หรือความจำเป็นของการถูกเผยแพร่ของบริการโทรทัศน์ที่ได้สถานะดังกล่าว ทั้งนี้ ความจำเป็นดังกล่าวอาจพิจารณาได้จากการทำหน้าที่ในการให้บริการสาธารณะ (Public Service Obligation) เพื่อประโยชน์สาธารณะของสถานีโทรทัศน์แต่ละช่องซึ่งมีความแตกต่างกัน และควรมีการกำหนดระยะเวลาเพื่อทบทวนการกำหนดหลักเกณฑ์ดังกล่าวนี้อย่างชัดเจนสม่ำเสมอ

ส่วนกรณีการกำหนดรายการที่ต้องเผยแพร่เฉพาะในบริการโทรทัศน์ที่เป็นการทั่วไปตามหลักเกณฑ์ Must - have Rule นั้น ผู้เขียนเห็นว่าควรยกเลิกการกำหนดรายการที่ต้องเผยแพร่เฉพาะในบริการโทรทัศน์ที่เป็นการทั่วไป หรือการยกเลิกประกาศกฎ Must have เนื่องจากส่งผลกระทบต่อการแข่งขันในตลาดโทรทัศน์ และเอื้อประโยชน์แก่ผู้ประกอบการโทรทัศน์ที่ให้บริการเป็นการทั่วไปซึ่งมีอำนาจในตลาดมากอยู่แล้วและควรกำหนดเฉพาะการห้ามผูกขาดสิทธิในการแพร่ภาพแพร่เสียงรายการที่มีความจำเป็นและมีความสำคัญต่อประชาชนในสังคมเท่านั้น หากจะกำหนดรายการแข่งขันกีฬาจะต้องเป็นรายการแข่งขันกีฬาที่มีนักกีฬาของประเทศเข้าร่วมการแข่งขันและเป็นการแข่งขันในระดับภูมิภาคหรือระดับโลกเท่านั้น นอกจากนี้ควรจะต้องกำหนดให้ผู้ประกอบกิจการโทรทัศน์ที่เป็นการทั่วไปที่จะได้สิทธินำรายการเหล่านั้นไปเผยแพร่หรือผู้ประกอบกิจการโทรทัศน์รายอื่นที่จะได้รับข้อเสนอในการให้สิทธิแพร่ภาพด้วยนั้นจะต้องเสียค่าตอบแทนให้แก่ผู้ประกอบกิจการโทรทัศน์ที่ถืองานลิขสิทธิ์เพื่อแลกเปลี่ยนกับการใช้ประโยชน์จากลิขสิทธิ์นั้นเพื่อไม่ให้เกิดความได้เปรียบหรือเสียเปรียบกัน ในทางธุรกิจและการแข่งขันทางการค้าด้วย รวมไปถึงควรกำหนดมาตรการเยียวยาหรือชดเชยในกรณีต่าง ๆ ที่ชัดเจนให้แก่ผู้ประกอบกิจการโทรทัศน์ที่เป็นผู้ถือลิขสิทธิ์ด้วย

ท้ายที่สุดนี้ ผู้เขียนเห็นว่า กสทช. ในฐานะองค์กรที่ทำหน้าที่กำกับดูแลการ

ประกอบกิจการโทรทัศน์ ควรคำนึงถึงตลาดกิจการโทรทัศน์ รวมทั้งหลักกฎหมายต่าง ๆ ให้รอบด้านมากกว่านี้ในการออกประกาศหลักเกณฑ์เพื่อมาบังคับใช้แก่ผู้ประกอบการโทรทัศน์ ไม่ควรมุ่งเน้นไปที่การตอบสนองต่อความต้องการของประชาชนในฐานะผู้บริโภคเพียงอย่างเดียว เพราะความต้องการที่ปรากฏขึ้นมา นั้น อาจไม่ใช่ความต้องการของประชาชนทั้งหมดทุกคน และอาจไม่ใช่ความต้องการขั้นพื้นฐานของประชาชนอันเป็นที่มาของการจัดทำบริการโทรทัศน์ในสังคมก็ได้

บรรณานุกรม

วิทยานิพนธ์

ตามตะวัน อรุณกมล. “ปัญหาบรรทัดฐานผู้ใช้งานลิขสิทธิ์ต่อการแข่งขันในกิจการโทรทัศน์ของประเทศไทย.” วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2556.

BOOK

Jackie Harrison and Lorna Woods. European Broadcasting Law and Policy, Cambridge. U.K. : Cambridge University Press, 2007.